

Giresun Mebusu Mazhar Şener ve 6 arkadaşının, Çay Kanununa ek kanun teklifi ile Rize Mebusu İzzet Akçal ve 5 arkadaşının, Çay Kanununun 12 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun teklifi ve Tarım, Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (2/482, 489)

Giresun Mebusu Mazhar Şener ve 6 arkadaşının, Çay Kanununa ek kanun teklifi (2/482)

T. B. M. M. Başkanlığına

3788 sayılı Çay Kanununa ek olarak hazırladığımız kanun teklifini gerekçesiyle birlikte ilşik olarak takdim ediyoruz.

Gereğine müsaadelerini saygılarımızla arz ederiz.

Giresun Mebusu
M. Şener

Giresun Mebusu
H. Erkmen
Giresun Mebusu
Ali Naci Duyduk

Giresun Mebusu
Tahsin İnanç
Giresun Mebusu
Hamdi Bozbağ

Giresun Mebusu
Adnan Tüfekcioğlu
Giresun Mebusu
D. Köymen

3788 sayılı Çay Kanununa ek kanun teklifinin gerekçesi

Malûm bulunduğu üzere arazi ve geçim darlığı içinde bulunan Karadeniz bölgesinin iklim ve toprakça çay ziraatine elverişli bir kısmında bu nebat ziraatını tamim ve teşvik için 27.III. 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanunu çıkarılmış ve çay bahçesi kuracaklara (bahçelerin genişlik yekûnu 30 000 dekarı buluncaya kadar) T. C. Ziraat Bankası tarafından faizsiz borç para verilmesi ve bu ikrazatın Tarım Bakanlığı Bütçesine konacak tahsisatla karşılanması hüküm altına alınmıştı. Bilâhara çay bahçeleri 3788 sayılı Kanunun derpiş eylediği genişliği bulup da çay ziraatine olan ihtiyaç ve rağbet artmakta devam edince 27. II. 1951 tarihli ve 5748 sayılı Kanunla hem bahçe sahiplerine verilecek ödünç para miktarı artırılmış, hem de mevcut çay bahçelerine daha 35 000 dekarlık bir sahanın ilâvesini mümkün kılacak yeni bir hüküm tedvin olunmuştur.

Halen gerek Rize çayının memleket istihlâk piyasasında gördüğü rağbeti karşılayabilmek, gerekse bu bölgenin tek mahsul sisteminden kurtarılması ve halkının yaşama seviyesinin yükseltilmesi yolunda yeni imkânlar sağlayabilmek için çay bahçeleri sahasının hiç değilse şimdilik 100 000 dekarı bulmasına külli zaruret görülmektedir. İşte ilişikte sunulan teklif bu gaye ve maksatla hazırlanmıştır.

Kanun teklifinin 1 nci maddesiyle 3788 ve 5748 sayılı kanunlarda derpiş edilen 65 000 dekarlık çay bahçesine ilâveten yeniden çay bahçesi kuracaklara evvelki kanunlardaki esaslar dairesinde ikrazat yapılması için T. C. Ziraat Bankasına vazife ve salâhiyet verilmekte; yeni ikrazat yekûnu eskisinde olduğu gibi üç buçuk milyon lira ile tahdit edilmekte; bu ikrazatın yeni bahçelerin genişlik tutarı 35 000 dekarı buluncaya kadar devam edeceği tasrih olunmaktadır. Yeni çay ziraati tabiatıyla, şimdiye kadar olduğu gibi, ancak Tarım Bakanlığının tetkik ve teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit edilecek bölgelerde yapılabilecektir.

Teklifin kanuniyet kesbetmesi halinde tatbikatından bir kısım vatandaşların yukarda da arzedildiği üzere tek mahsul sisteminden kurtularak hayat seviyelerinin yükselmesi; memleket çay ihtiyacından mühim bir kısmının daha yerli mahsulle karşılanması ve bu suretle dövizden tasarruf yapılabilmesi gibi çok hayırlı ve verimli neticeler alınacağından şüphe edilmemektedir.

Tarım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Tarım Komisyonu

Esas No. 2/482

Karar No. 13

10 . II . 1953

Yüksek Reisliğe

Giresun Mebusu Mazhar Şener ve altı arkadaşının, Çay Kanununa ek kanun teklifi, ilgili vekâletler temsilcilerinin iştirakiyle görüşüldü.

Komisyonumuz, teklif sahiplerince de mucip sebepler olarak ileri sürüldüğü veçhile, gerek Rize çayının piyasamızda gördüğü rağbeti karşılayabilmek ve gerek bölgenin tek mahsul sisteminden kurtarılması suretiyle istihsal ve yaşama şartlarında gelişme ve emniyet imkânları sağlayabilmek için, kredi verilecek çay sahalarının genişletilmesini lüzumlu ve faydalı bulmuştur.

Yalnız, komisyonumuz, 3788 ve 5748 sayılı kanunlarla temin edilen 65 000 dekarlık sahanın istekleri karşılamamış olduğunu ve bu yeni teklifle istenilen 35 000 dekarlık sahanın da tâliplerce çok kısa bir zamanda doldurulacağını, esasen bugün Tarım Vekilliğine yapılan resmî tetkiklere göre 200 000 dekarlık çay ziraatine elverişli arazinin mevcut bulunduğunu göz önünde tutarak, daha geniş bir müstahsil kütlelerinin açılacak yeni krediden adaletle faydalanmasını sağlamak ve memleket çay ihtiyacının büyük bir kısmının kendi istihsalimizle karşılanarak döviz tasarrufunu sağlamak mülahazalarıyla yeniden kredi tahsis edilecek sahaların 70 000 dekara ve konacak tahsisatın da

7 milyon liraya yükseltilmesini ittifakla kabul etmiştir.

Havalesi gereğince, Maliye Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Tarım Komisyonu Reisi	Sözcü	
Manisa	Aydın	
<i>S. Mihçioğlu</i>	<i>Lâtfi Ülkümen</i>	
Kâtip		
Kastamonu	Afyon K.	Afyon K.
<i>Sait Kanterel</i>	<i>S. Torfilli</i>	<i>A. Güler</i>
Bolu	Bursa	Bursa
<i>M. Dayıoğlu</i>	<i>S. Herkmen</i>	<i>S. Karacabey</i>
		İmzada bulunamadı
Denizli	Elâzığ	Gazianteb
<i>R. Tavashoğlu</i>	<i>S. Ergene</i>	<i>S. Ünlü</i>
Giresun	İçel	Kars
<i>A. N. Duyduk</i>	<i>S. İnankur</i>	<i>F. Aktaş</i>
		İmzada bulunamadı
Kars		Kırklareli
V. Koçulu		M. Erbil
İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı
Konya	Konya	Maraş
<i>A. Çilingir</i>	<i>A. R. Ercan</i>	<i>A. Kadioğlu</i>
		İmzada bulunamadı
Ordu	Seyhan	Tekirdağ
H. Şarlan	<i>T. Coşkun</i>	<i>Ş. Mocan</i>
İmzada bulunamadı		

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 2/482

Karar No. 46

28 . 2 . 1953

Yüksek Reisliğe

Giresun Mebusu Mazhar Şener ve altı arkadaşının Çay Kanununa ek kanun teklifleri, Mazhar Şener, Maliye ve Tarım vekâletleri ve T. C. Ziraat Bankası temsilcilerinin de huzuriyle komisyonumuzca görüşülüp incelendi.

Gerekçede gösterilen sebeplere ve komisyon-da verilen izahata göre lâyiha ile istihdaf olunan gaye kabule şayan görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir. Şöyle ki :

Arazi sahası dar ve nüfusu kesif bulunan

Çoruh, Rize ve Trabzon halkının fena olan geçim şartlarını iyileştirmek ve mahdud olan gelir kaynaklarını verimli hale getirmek için mısır ve sair hububat yetiştirmeye müsait olmayan ikinci derecedeki arazilerinden istifade ederek ziraat mahsullerini çeşitlendirmek ve yaymak için 3788 sayılı Kanunla memleketin 27.III.1940 tarihindeki ihtiyacı nazarı itibara alınarak himayeli ziraat sistemi ile tesisi kararlaştırılan 30 bin dekar çay bahçesi kurulması işi 1949 yılında tamamlanmış ve âzami verime ulaştığı takdirde dahi artan ihtiyacı karşılamıyacağı göz önüne alınarak bu kanuna ek 27 . II . 1951 tarih ve 5748 sayılı Kanunla 35 bin dekar çay bahçesinin beher dekarı için sağlanacak faizsiz kredi miktarı yüz liraya yükseltmek suretiyle çay bahçesi tesisi kabul edilmiş, 10 . V . 1950 tarih ve 13450 sayılı Vekiller Heyeti kararıyla tesbit olunan mıntakalarda çalışmalara başlanmış ve bu çalışmalar da hayli ilerlemiş bulunmaktadır.

3788 sayılı Kanunla ahiren Rize Mebusu İzzet Akçal ve arkadaşları tarafından yapılan teklif üzerine kabul edilen kanunla kurulmakta olan 65 bin dekar çay bahçesinin verimi, yaptırılan tetkikata göre 1 950 ton kuru çay istihsal edebilecektir.

Memleketin artan ve genişliyen çay istihlakı 1940 yılında 900 ton iken 1952 yılı sonunda 2 500 tona yükselmiş ve mütaakıp senede daha da artacağı anlaşılmış bulunmaktadır.

Giresun Mebusu Mazhar Şener ve arkadaşları tarafından yeniden tesis ve ilâvesi teklif olunan 35 bin dekar çay bahçesi tesis bulunduğu takdirde, ancak on beş sene sonra mutavassıt verim temin edecek olan bu ilâve ile memleketin artmakta bulunan istihlak miktarını karşılayabilmek imkânı hâsıl olamayacağı komisyonumuzca da nazara alınmış ve Tarım Komisyonunun teklifteki miktarın 70 bin dekara iblağı hususundaki kararı komisyonumuzca da muvafık görülerek teklifin esası ittifakla kabul edil-

miş ve maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Başlık ve birinci madde Tarım Komisyonunun kabul ettiği veçhile aynen kabul edilmiştir.

İkinci ve üçüncü maddelerde Teşkilâtı Esasiye Kanunundaki ıstılahlar kullanılmak suretiyle değişiklik yapılmıştır.

Ancak; hangi mıntakalarda çay ziraati yapılabileceği hususunun tâyini 3788 sayılı Kanunun birinci maddesiyle Vekiller Heyetinin takdirine terk olunmuş ve 10 . V . 1940 tarih ve 13450 sayılı Kararname ile (Çay ziraatine salih mıntaka Hopa Kazasından itibaren Trabzon Vilâyetinin Sürmene ve Of kazalarında ve Rize Vilâyetinin tamamında tatbik edilmesi lâzımgeldiği) tasrih edilmiş bulunmasına göre toprak ve yağış vaziyetiyle iklimin bütün hususiyetleri esaslı tetkika tâbi tutulmadan bu mıntakanın dışında çay bahçesi tesisi işinin yeniden mütaahassıslarca gözden geçirilmesini kaydetmekte fayda mülâhaza olunmuştur.

Çay bahçesi tesisi zamanının geçmekte bulunması ve evvelce kanunla sağlanan kredinin vilâyetler arasında kontenjana tâbi tutularak tevzi edilmiş bulunması ve bu mıntakalarda iktisadi kalkınmanın tevhürüne meydan verilmemesi gayesiyle komisyonumuz Heyeti Umumiyyede öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Maliye Komisyonu Reisi
Rize

İ. Akçal

Kâtip

Zonguldak

F. Açıksöz

Erzurum

S. Erduman

Seyhan

Z. Akçal

Sözcü
Siird

M. D. Süalp

Amasya

H. Koray

Samsun

Ş. Uluçay

İmzada bulunamadı

Niğde

H. Arıbaş

GİRESUN MEBUSU MAZHAR ŞENER VE 6 ARKADAŞININ TEKLİFİ

27. III. 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanununa ek kanun teklifi

MADDE 1. — 27. III. 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanununun 5748 sayılı Kanunla değişen 5 nci maddesinde yazılı saha miktarına ilâveten daha 35 000 dekar yeni çay bahçesi kuruluncaya kadar bahçe kuracaklara aynı kanunun değişen 4 ncü madde (B) fıkrası gereğince vukubulacak ikrazat Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasıncaya yapılır. Bu kısım ikrazat üç buçuk milyon lirayı geçemez. Her bütçe yılı içinde ikraz edilen para, Tarım Vekilliğinin mütaakıp yıl bütçesine konulacak olan tahsisattan T. C. Ziraat Bankasına faizi ile birlikte ödenir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet, İçişleri, Maliye, Gümrük ve Tekel, Ekonomi ve Ticaret ve Tarım Vekilleri yürütür.

TARIM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

27. III. 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanununa ek kanun teklifi

MADDE 1. — 27. III. 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanununun 5748 sayılı Kanunla değişen 5 nci maddesinde yazılı saha miktarına ilâveten daha 70 bin dekar yeni çay bahçesi kuruluncaya kadar bahçe kuracaklara aynı kanunun değişen dördüncü maddesinin (B) fıkrası gereğince vukubulacak ikrazat T. C. Ziraat Bankasıncaya yapılır. Bu kısım ikrazat 7 milyon lirayı geçemez. Her bütçe yılı içinde ikraz edilen para Tarım Vekâletince mütaakıp yıl bütçesine konulacak olan tahsisattan T. C. Ziraat Bankasına faiziyle birlikte ödenir.

MADDE 2. — Teklifin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

27. III. 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanununa ek kanun teklifi

MADDE 1. — Tarım Komisyonunun değişikliği veçhile aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adalet, İçişleri, Maliye, Gümrük ve Tekel, Ekonomi ve Ticaret ve Tarım Vekilleri memurdur.

Rize Mebusu İzzet Akçal ve 5 arkadaşının, Çay Kanununun 12 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun teklifi (2/489)

Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Çay Kanununun 12 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifi bağlı olarak sunulmuştur.

Muktazasının ifasına emirlerinizi arz ederiz.

Rize Mebusu

İ. Akçal

Rize Mebusu

M. F. Mete

Rize Mebusu

K. Balta

Rize Mebusu

A. Morgül

Rize Mebusu

O. Kavrakoğlu

Rize Mebusu

Z. Rıza Sporel

GEREKÇE

Bilindiği gibi memleketimizin Çoruh - Rize, Trabzon bölgesinde tadım, koku ve renk bakımından dünyadaki emsaline üstün vasıfta çay yetiştirilmekte ve Hükümetin aldığı esaslı tedbirler sayesinde bu faaliyet günden güne gelişmektedir. Memleketimizdeki çay ziraati halen 3788 sayılı Çay Kanunu ile bu kanunun bazı maddelerini değiştiren 5748 sayılı kanunlarla tanzim ve himaye edilmekle beraber, derpiş edilen teşvik tedbirleri henüz tam verim çağına girmemiş olan bu ziraati süratle geliştirecek bir yapıda bulunmadığı gibi, diğer toprak mahsulleri ziraati ile ilgili mevzuat muvacehesinde çay ziraati himaye bakımından daha rüçhansız bir durumda kalmış bulunmaktadır.

Filhakika :

a) 2834 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan Tarım Satış Kooperatifleri, bu kanunun 21 nci maddesi gereğince birçok vergi, resim ve harçlardan muaf bulunmaktadır.

b) 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesi gereğince, bankanın Tarım Satış ve Kredi kooperatifleri ile birliklerine yapacağı her nevi krediler Muamele Vergisinden muafır.

Halbuki çay ziraatini memleketimizde rasyonel bir şekilde istenilen seviyeye yükseltmek maksadiyle kurulmuş olan kooperatiflerin bahis konusu hükümlerden faydalanmasına, bu hükümlerin inhisari ve tahdidî mahiyetleri dolayısıyla, imkân bulunamamaktadır.

Bu durum karşısında, memleketin ihtiyacına yeter derecede yurdumuzda yetiştirilmesi ve bu suretle büyük miktarda dövizin memlekette kalması arzuya şayan bulunduğundan, bahis konusu çay ve diğer zirai mahsuller arasındaki bu rüçhan farkının bertaraf edilmesi zaruri görülmektedir.

Kanun teklifimizin bu neticeyi temine mâtufl bulunduğunu saygı ile arz ederim.

Maliye Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No : 2/489

Karar No : 27

19 . I . 1953

Yüksek Reisliğe

Rize Mebusu İzzet Akçal ve beş arkadaşının, Çay Kanununun 12 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun teklifi Maliye Vekâleti mümessilinin de huzuriyle komisyonumuzca incelendi.

Teklif, Tarım Satış Kooperatiflerinin halen faydalanmakta oldukları bir kısım vergi muafıkları hükümlerinden, aynı maksatlarla kurulmuş ve kurulacak olan çay kooperatiflerinin de istifadesini temine mâtuftur.

Maliye Vekâleti mümessili; çaycılığın ve bir tarım kooperatifi olan Çaycılar Kooperatifinin himayesi maksadiyle teklifin Hükümetçe de ka-

bule şayan bulunduğunu, gerek prensip ve gerekse madde formülleri bakımından muvafakat edildiğini bildirmiş ve gerekçedeki sebepler komisyonumuzca nazara alınarak teklifin esasî ittifakla kabul edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Başlık (3788 numaralı Çay Kanununun 12 nci maddesine bir fıkra ilâvesine dair konun teklifi) şeklinde tadilen ve birinci madde aynen kabul edildi.

İkinci ve üçüncü maddeler yalnız dil bakımından değiştirilmek ve bu kanunu icraya memur edilen vekiller meyanında alâkası dolayla-

siyle Gümrük ve Tekel Vekilini de zikretmek suretiyle teklif komisyonumuzca müttelifan kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Heyeti Umumiyyeye arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye Komisyonu Reisi Sözcü
Rize Siird
İ. Akçal M. D. Süalp

Kâtip
Zonguldak
F. Açaksöz
Niğde
Hâdi Arbaş
İmzada bulunamadı
Samsun
Ş. Uluçay
Amasya
H. Koray
Mardin
A. Kalav
Seyhan
Z. Akçalı

RİZE MEBUSU İZZET AKÇAL VE 5 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Çay hakkındaki Kanununun 12 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 27. III. 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanununun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

«Çay yetiştirenlerin, Türkiye’de çay ziraatini inkişaf ettirmek maksadı ile kuracakları kooperatifler 21. X. 1935 tarihli ve 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri hakkındaki Kanunun 21 nci maddesindeki; 4. VI. 1937 tarihli ve 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesindeki hükümlerden faydalanırlar.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet, İçişleri, Maliye, Ekonomi ve Ticaret, Tarım vekâletleri yürütür.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

3788 numaralı Çay Kanununun 12 nci maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 27. III. 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanununun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Çay yetiştirenlerin, Türkiye’de çay ziraatini inkişaf ettirmek maksadı ile kuracakları kooperatifler 21. X. 1935 tarihli ve 2834 sayılı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri hakkındaki Kanunun 21 nci maddesindeki ve 4. VI. 1937 tarihli ve 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesindeki hükümlerden faydalanırlar.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer’idir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Adalet, İçişleri, Gümrük ve Tekel, Maliye, Ekonomi ve Ticaret ve Tarım vekilleri memurdur.

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 2/482, 489
Karar No. 103

2 . VII . 1953

Yüksek Reisliğe

Giresun Mebusu Mazhar Şener ve altı arkadaşının, Çay Kanununa ek kanun teklifi ile Rize Mebusu İzzet Akçal ve beş arkadaşının Çay Kanununun 12 nci maddesine bir fıkra ilâ-

vesi hakkındaki kanun teklifi komisyonumuza havale olunmakla Maliye ve Tarım Vekâletleri temsilcileri hazır oldukları halde tevhiiden tetkik ve müzakere edildi.

Giresun Mebusu Mazhar Şener'in kanun teklifi; arazi ve geçim darlığı içinde Karadeniz bölgesinin iklim ve toprakça çay ziraatine elverişli bir kısmında bu nebat ziraatini tamim ve teşvik için evvelce kabul olunan 3788 sayılı Çay Kanununun derpiş eylediği (30) bin dekarın tahakkukundan sonra hâsıl olan ihtiyaç ve bu ziraate gösterilen rağbet karşısında 5748 sayılı Kanunla bu saha (35) dekar ilâvesiyle (65) bin dekara çıkarılmış ve bahçe sahiplerine verilecek ödünç para miktarı da artırılmış olmasına rağmen maksbul evsafı bulunan bu çayın memleket ihtiyaçlarını karşılama ve ekseriyetle tek mahsule dayanan bu bölge ziraatini tek mahsulden kurtararak halkın yaşama seviyesinin yükseltilmesini temin bakımından (35) bin dekar ilâvesiyle çay sahasının (100) bin dekara çıkarılmasını ve 3788 ve 5748 sayılı kanunların esasları dairesinde yeniden çay bahçesi kuracaklara 3,5 milyon lira ikrazatta bulunulmasını istihdaf etmektedir.

Kanun teklifini bidayeten tetkik eden Tarım Komisyonu yeni çay sahasının (70) bin dekara çıkarılmasını ve ikraz olunacak para miktarının da (7 milyon liraya iblâğı suretiyle teklifi tadilen kabul etmiş ve Maliye komisyonu da bu tadile iştirak etmiştir.

Bu kanun teklifi üzerinde komisyonumuzda cereyan eden müzakerelerde memleketimizde çay ziraatini günden güne geliştirmekte olduğu ve bu inkişaf muvacehesinde her zaman kanun istihsali suretiyle çay sahasının genişletilmesine gidilmektense 3788 sayılı Çay Kanununun 5748 sayılı Kanunla değiştirilen 5 nci maddesinde yazılı saha miktarının ihtiyaç ve lüzuma göre İcra Vekilleri Heyeti kararıyle artırılması uygun görülerek Tarım Komisyonunun hazırlamış olduğu birinci madde bu esasa göre tadil edilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Rize Mebusu İzzet Akçal'ın kanun teklifi ise; çay yetiştirenlerin Türkiye'de çay ziraatini inkişaf ettirmek maksadiyle kuracakları kooperatiflerin, tarım satış kooperatiflerinin halen faydalanmakta oldukları bir kısım vergi ve resimlerden muafliklarına ait hükümlerden istifa-

delerini temin maksadiyle verilmiş bulunmaktadır.

İnhisar maddesi ve alıcısı Tekel İdaresi olan çayın memleketimizde ziraatının gelişmesi suretiyle memleket ihtiyacının da karşılanması ve harice döviz gitmemesi bakımından himayeye lâyık müstahsılları tarafından kurulacak kooperatiflerin, tarım satış kooperatiflerine tanınan haklardan faydalanması esas olarak komisyonumuzca kabul edilmiş ve muafiyetler, tarım satış kooperatiflerine atıf yapılmak suretiyle değil 3788 sayılı Çay Kanununun 12 nci maddesine fıkralar halinde eklenmesi suretiyle ikinci madde olarak kabul edilmiştir.

Yürürlük maddeleri de şeklen değiştirilmek suretiyle yeniden hazırlanan kanun lâiyhası öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekili	Bu rapor Sözcüsü
Bursa	Giresun	Trabzon
K. Yılmaz	M. Şener	S. F. Kalaycıoğlu
Kâtip		
Sivas	Ankara	Antalya
H. İmre	M. Bayramoğlu	A. Sarıoğlu
Çanakkale		Diyarbakır
K. Akmanlar	Söz hakkım mahfuz kalmak suretiyle muhalifim.	
	M. R. Bucak	
Eskişehir	İstanbul	İstanbul
A. Potuoğlu	H. Hüsmen	S. Oran
İstanbul	İzmir	Kastamonu
F. Sayımer	T. Gürerk	H. Türe
Kırşehir	Konya	Konya
R. Özdeş	R. Birand	M. Â. Ülgen
Malatya	Mardin	Ordu
M. S. Eti	R. Erten	Muhalifim
		R. Aksoy

Seyhan	Siird
S. Barı	Söz hakkım mahfuz kalmak suretiyle muhalifim.

	B. Erden
Trabzon	Zonguldak
Muhalifim	H. Balak
C. R. Eyüboğlu	

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

27 . III . 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanununa ek kanun teklifi

MADDE 1. — 27 . III . 1940 tarihli ve 3788 sayılı Çay Kanununun 5748 sayılı Kanunla değişen 5 nci maddesinde yazılı saha miktarını artırmaya İera Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir. Yeni çay bahçesi kuruluncıya kadar bahçe kuracılara aynı kanunun değişen dördüncü maddesinin (B) fıkrası gereğince yukubulacak ikrazat Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasınca yapılır. Bu kısım ikrazat (7) milyon lirayı geçemez. Her bütçe yılı içinde ikraz edilen para Tarım Vekâletince mütaakıp yıl bütçesine konulacak olan tahsisattan T .C. Ziraat Bankasına faiziyle birlikte ödenir.

MADDE 2. — 3788 sayılı Çay Kanununun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Çay yetiştirenlerin, Türkiye'de çay ziraatini inkişaf ettirmek maksadiyle kuracakları kooperatiflerin :

a) Ödünç alma ve verme işleri ile para yatırma ve başka bütün işlerinde yapılacak senet

rapor, mukavelename ve kâğıtlarla resmî dairelere verecekleri dilekçeler Damga Resminden ;

b) Satınalacakları gayrimenkuller için ferağ Harcı ile Damga Resminden ;

c) Birbirinden ve ortaklarından alacakları faiz ve komisyonlar Muamele Vergisinden ;

d) Tasdik ettirecekleri her türlü kâğıt ve defterler (üerti adil müstesna olmak üzere) noterlere alınan harç ve resimden muaftır.

e) 4 . VI . 1937 tarihli ve 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 50 nci maddesindeki hükümler Çay kooperatifleri hakkında da tatbik olunur.

HADDE 3. — Bu kanunun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Adalet, İçişleri, Maliye Gümrük ve Tekel, Ekonomi ve Ticaret ve Tarım vekilleri memurdur.